

PEJLEMÆRKER - Forslag til justeringer og opsummering af indkomne høringssvar.

- PM 1 Region Syddanmark er borgernes og patienternes region
- PM 2 Region Syddanmark stræber efter at gøre det bedste for borgere og patienter
- PM 3 Regions Syddanmark prioriterer udvikling af det nære og sammenhængende sundhedsvæsen
- PM 4 Region Syddanmark gør nytte af regionale styrker og bidrager til nationale dagsordener
- PM 5 Region Syddanmark spiller en aktiv rolle i innovation og udvikling
- PM 6 Region Syddanmarks enheder drives i sammenhæng og med gensidige forpligtigelser
- PM 7 Region Syddanmark drives med vægt på klare spilleregler og stabil og decentral drift.
- PM 8 Region Syddanmark er en god arbejdsplads

Direktionens overordnede bemærkninger til de indkomne høringssvar:

De samlede bemærkninger i høringssvarene vil indgå i det videre arbejde med pejlemærkerne, herunder i den konkrete implementering mv. Nedenfor er det noteret hvilke konkrete ændringsforslag, der er medtaget i det endelig forslag til pejlemærker. Øvrige forslag i høringssvarene har været overvejet, men den samlede vurdering har været, at den oprindelige formulering fastholdes.

På baggrund af de indkomne forslag foreslås følgende justeringer af forslaget til pejlemærker:

1) Det foreslås at sætningen i indledningen:

Det er en generel rammebetingelse for Region Syddanmarks drifts- og udviklingsindsats, at kommunerne i regionen er en central samarbejdspartner.

Ændres til: **Kommunerne er en central samarbejdspartner for Region Syddanmarks drifts- og udviklingsindsats.**

2) Det foreslås at angående PM1 at:

- *Prioritere lighed i sundhed.*

Ændres til

- **arbejde for** lighed i sundhed.

3) Det foreslås at sætningen i PM1:

- inddrage borgere, patienter i udviklingen af regionens ydelser

Ændres til:

- inddrage borgere, patienter **og pårørende** i udviklingen af regionens ydelser

4) Det foreslås at sætningen i PM1:

- inddrage og imødekomme kommuner og andre samarbejdspartnere i regionens vækst- og udviklingsindsats.

Ændres til

- inddrage og imødekomme kommuner og andre samarbejdspartnere **samt aktører på området for regional udvikling** i regionens vækst- og udviklingsindsats.

5) Det foreslås at PM2:

Region Syddanmark stræber efter at gøre det bedste for borgere og patienter

Tilføjes følgende uddybning:

- stræbe efter balance og sammenhængskraft, vækst og udvikling i hele regionen.

6) Det foreslås at sætningen i PM3:

- med fokus på konkrete ydelser og på nye samarbejdsformer.

Ændres til

- med fokus på konkrete ydelser og på nye **fleksible** samarbejdsformer.

7) Det foreslås at sætningen i PM3:

- med udgangspunkt i at skabe helhed og værdi i indsatsen overfor patienterne

Ændres til:

- med udgangspunkt i at skabe helhed og værdi i indsatsen overfor patienterne **samt ved at lette patientens vej igennem sundhedsvæsenet.**

8) Det foreslås at sætningen i PM4:

- deltage i nationale samarbejder, for at bidrage til at udvikle og fastsætte faglige standarder.

Ændres til:

- deltage i nationale **og internationale** samarbejder, for at bidrage til at udvikle og fastsætte faglige standarder.

9) Det foreslås at sætningen i PM4:

- lære af erfaringer fra andre regioner og samarbejdspartnere.

Ændres til:

- lære af **internationale erfaringer**, andre regioner og **regionens** samarbejdspartnere.

10) Det foreslås at PM5:

Region Syddanmark spiller en aktiv rolle i innovation og udvikling

Ændres til:

*Region Syddanmark spiller en aktiv rolle i **forskning**, innovation og udvikling*

11) Det foreslås at sætningen i PM5:

- bruge viden og ekspertise fra andre sektorer og regioner

Ændres til

- bruge viden og ekspertise fra andre sektorer og regioner, **både nationalt og internationalt**.

12) Det foreslås at ordet "driftsenheder" ændres til "enheder" i PM6 og PM7.

13) Det foreslås at PM7:

Region Syddanmark drives med vægt på klare spilleregler og stabil og decentral drift.

Ændres til:

*Region Syddanmark drives med vægt på klare **visioner og spilleregler samt** stabil og decentral drift.*

14) Det foreslås at sætningen i PM8:

- basere dialogen og samarbejdet mellem ledelse og medarbejdere på gensidig tillid og respekt.

Ændres til

- basere dialogen og samarbejdet mellem ledelse og medarbejdere på gensidig tillid, **retfærdighed** og respekt.

15) Det foreslås at sætningen i PM8:

- sikre, at ansatte har de kompetencer, der er nødvendige, for at løse deres opgaver.

Ændres til:

- sikre, at ansatte har de kompetencer, der er nødvendige, for at løse deres **kerneopgaver**.

16) Det foreslås at sætningen i PM8:

- give plads til ansatte med særlige behov.

Ændres til:

- **være en rummelig arbejdsplads, der også** giver plads til ansatte med særlige behov

Opsummering af høringssvar

Høringspart	Bemærkninger/ forslag til ændringer
Hovedudvalgets kontaktudvalg	<p>Generelt:</p> <p>Ros til processen, hvor der har været en meget høj grad af medarbejderinvolvering på alle niveauer. Forslaget er forståeligt og let at forholde sig til.</p> <p>HU's kontaktudvalg bemærker dog, at forslaget til pejlemærkerne bærer præg af, at det mangler visioner. Kontaktudvalget havde fundet det ønskværdigt med lidt mere 'vingesus' i pejlemærkerne, der ville kunne bidrage til at få Region Syddanmark til at skille sig ud.</p> <p>HU's kontaktudvalg vil gerne understrege, at det allervigtigste er, at pejlemærkerne ikke stopper med at blive vedtaget, men at det sikres, at de kommer ud at leve blandt medarbejderne. Det er derfor vigtigt, at der bliver udarbejdet en handlingsplan, for hvordan det kan gøres og lykkes.</p> <p>Forslag til justeringer/bemærkninger:</p> <p>HU's kontaktudvalg bemærker desuden, at man evt. kunne overveje at tænke mere 'internationalt' fremfor kun 'grænseoverskridende' i forhold til særligt læring og erfaringsudveksling.</p> <p>HU's kontaktudvalg vil gerne pege på, at ordet driftsenheder i denne sammenhæng er uheldigt. Brug i stedet konsekvent ordet enhed, da det er anvendt nogle steder.</p> <p>PM 7: Der foreslås følgende ændring: <i>Region Syddanmark drives med vægt på klare <u>ensartede spilleregler og stabil og decentral drift.</u></i> 'Ensartede' fordi, det er væsentligt at betone, at spillereglerne er ens for alle, uanset hvor man er ansat i Region Syddanmark.</p> <p>PM 2 HU's kontaktudvalg bemærker, at det at stræbe efter højeste faglige standard (dot 1), kræver ressourcer.</p> <p>PM 8: Der foreslås følgende ændringer:</p> <p><i>Region Syddanmark er en god arbejdsplads</i> Det sikrer vi ved at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • basere ledelse og samarbejde på regionens personalepolitiske værdier: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ordentlighed i det vi gør og siger <ul style="list-style-type: none"> - basere dialogen og samarbejdet mellem ledelse og medarbejdere på gensidig tillid, <u>retfærdighed</u> og <u>respekt</u>.

Høringspart	Bemærkninger/ forslag til ændringer
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vækst i fagligheden - sikre, at ansatte har de kompetencer, der er nødvendige, for at løse deres opgaver og sikre, at medarbejderne udfordres i arbejdet. ○ Plads til fornyelse og begejstring. - give plads til ansatte med særlige behov <u>og udfordre medarbejderne i deres daglige virke.</u>
<p>- Regionshusets MED-udvalgs kontaktudvalg</p>	<p>Generelt:</p> <p>Kontaktudvalget anerkender det store arbejde, der er lavet med at samle input til pejlemærker og vurderer, at processen omkring arbejdet med pejlemærkerne har været rigtig god. Det forslag, vi er endt med, er forståeligt og let at forholde sig til.</p> <p>Regionshusets kontaktudvalg bemærker dog, at forslaget til pejlemærkerne bærer præg af at være 'det sikre valg'. Kontaktudvalget havde fundet det ønskværdigt med lidt mere 'vingesus' i pejlemærkerne, der vil kunne bidrage til at få Region Syddanmark til at skille sig ud.</p> <p>Forslag til ændringer/justeringer:</p> <p>Regionshusets FMU kontaktudvalg bemærker desuden, at man evt. kunne overveje at tænke mere "internationalt" fremfor kun "grænseoverskridende" i forhold til særligt læring og erfaringsudveksling.</p> <p>Vedr. PM 2: Regionshusets FMU kontaktudvalg bemærker, at det at stræbe efter højeste faglige standard (dot 1), kræver ressourcer.</p> <p>Vedr. PM 7: Regionshusets FMU kontaktudvalg foreslår følgende ændring: Region Syddanmark drives med vægt på klare <u>ensartede</u> spilleregler og stabil og decentral drift. ("Ensartede", fordi det er væsentligt at betone, at spillereglerne er ens for alle, hvad enten man arbejder i Regionshuset eller på et af sygehusene).</p> <p>Vedr. PM 8: Ændringsforslag: Region Syddanmark er en god arbejdsplads. Det sikrer vi ved at basere ledelse og samarbejde på regionens personalepolitiske værdier: "Ordentlighed i det vi gør og siger" -basere dialogen og samarbejdet mellem ledelse og medarbejdere på gensidig tillid, <u>retfærdighed</u> og respekt. "Vækst i fagligheden" - sikre, at ansatte har de kompetencer, der er nødvendige for at løse deres opgaver og sikre, at medarbejderne udfordres i arbejdet. "Plads til fornyelse og begejstring" - give plads til ansatte med særlige behov <u>og udfordre medarbejderne i deres daglige virke.</u></p> <p>Særligt vedrørende Regional Udvikling:</p>

Høringspart	Bemærkninger/ forslag til ændringer
	<p>Er af den opfattelse, at en række private samarbejdspartnere mangles på listen over høringsberettigede organisationer. En række private virksomheder og organisationer er så væsentlige samarbejdspartnere, at det ikke er tilstrækkeligt, som i udkastet til pejlemærkerne, at omtale dem som 'andre samarbejdspartnere'.</p> <p>Region Syddanmark bør også fremstå som virksomhedernes region. Derfor bør pejlemærkerne afspejle, at de er væsentlige partnere i udviklingen af regionen.</p> <p>For medarbejdere i Regional Udvikling er det afgørende, at pejlemærkerne kan være et holdepunkt for opgaveløsningen og det daglige arbejde.</p> <p>Derfor opfordres der til, at regionens erhvervsliv høres om forslaget til pejlemærker, og at regionens ønsker for udvikling sammen med erhvervslivet afspejles i forslaget til pejlemærker for regionens virke.</p>
- FMU på Det Sociale Område	<p>Generelt:</p> <p>Ros for den involverende proces, der gik forud for udarbejdelse af forslaget. Kan tilslutte sig de 8 pejlemærker for, hvad der skal kendetegne Region Syddanmark, samt sætte retning for fremtidige strategier og planer.</p> <p>Forslag til ændringer/justeringer Vedr. PM 8: Forslag om at ændre ordet "opgave" til ordet "kerneopgave" i anden sidste linje i forslaget.</p>
- Fælles-MED (FMU), Sydvestjysk Sygehus	<p>Generelt:</p> <p>SVS Fælles-Med bemærker, at det er et ambitiøst arbejde med mange gode intentioner, som SVS Fælles-Med bakker op om.</p> <p>Forslag/øvrige bemærkninger:</p> <p>SVS Fælles-Med har følgende overvejelser:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fokus på modtager ved kommunikation og lancering af pejlemærkerne - Reducere dokumentet til en A4 side med essensen af budskaberne - Vigtigt med budskabet om, at akutsygehusene forpligter sig til at samarbejde på tværs, samt - at man prioriterer balance mellem enhederne
- FMU Sygehus Lillebælt	<p>Generelt:</p> <p>Som FMU vil vi gerne udtrykke vores generelle tilfredshed med de regionale pejlemærker. De er dejlig konkrete og tæt på kerneopgaven. Vi er sikre på, at pejlemærkerne vil være et godt supplement til regionens forskellige strategier. Det er FMU's opfattelse, at pejlemærkerne er tro mod den proces der har været gennemført. Pejlemærkerne er således genkendelige i forhold til de input der er givet.</p> <p>Forslag til ændringer/justeringer:</p> <p>Vedr. PM 8: Pejlemærke: "Region Syddanmark er en god arbejdsplads" vil vi gerne foreslå bliver ændret til "Region Syddanmark er en rigtig god arbejdsplads". I konkretiseringen foreslår vi sætningen "basere dialogen og samarbejdet mellem ledelse og</p>

Høringspart	Bemærkninger/ forslag til ændringer
	<p>medarbejdere..." ændret, således at ordene "gensidig tillid og respekt" erstattes af "høj social kapital".</p> <p>Vedr. PM 6 og 7: Pejlemærkerne: "Region Syddanmarks enheder drives i sammenhæng og med gensidige forpligtigelser" og "Region Syddanmark drives med vægt på klare spilleregler og stabil og decentral drift". I konkretiseringen af begge pejlemærker bruges udtrykket "driftsenhederne". Dette udtryk vil vi foreslå erstattet med "sygehuse, sociale institutioner, ambulancetjenesten, vaskerier og hospice", som vi bedre synes anerkender kerneopgaven og den gensidige respekt vi har for hinanden.</p>
- OUH FMU	<p>Generelt: Positive over den inddragende proces, hvor de enkelte driftsenheder skulle drøfte diskussionsoplægget fra Region Syddanmark i foråret, og nu høres i forbindelse med regionens endelige udkast.</p> <p>Forslag til justeringer/ændringer:</p> <p>Vedr. PM2: FMU bemærker, at pejlemærket til forveksling ligner det første pejlemærke. FMU finder det hensigtsmæssigt at placere understrategierne under nogle af de andre pejlemærker: FMU foreslår derfor, at understrategien "basere indsatsen på sundheds-, udviklings-, miljø- og socialområdet på nyeste viden og ved at stræbe efter højeste standard" placeres under regionens første pejlemærke "Region Syddanmark er borgernes og patienternes region", mens de to andre understrategier "arbejde målrettet for at leve op til nationale mål" samt "have synlige og ambitiøse mål på alle niveauer, der har sammenhæng til de nationale mål og ved løbende at følge op" kan placeres under regionens fjerde pejlemærke "Region Syddanmark gør nytte af regionale styrker og bidrager til nationale dagsordener".</p> <p>Vedr. PM3: FMU bemærker, at der i understrategien ikke står noget om, at samarbejdet skal lette patientens vej gennem sundhedsvæsenet. FMU foreslår, at dette tilføjes i sidste understrategi: "med udgangspunkt i at skabe helhed og værdi i indsatsen overfor patienterne samt lette patienternes vej gennem sundhedsvæsenet".</p> <p>Vedr. PM4: FMU foreslår (som ved PM2), at de to understrategier "arbejde målrettet for at leve op til nationale mål" samt "have synlige og ambitiøse mål på alle niveauer, der har sammenhæng til de nationale mål og ved løbende at følge op" placeres under PM4. FMU foreslår endvidere en mere ambitiøs ordlyd: "Region Syddanmark gør nytte af regionale styrker og bidrager til, samt søger indflydelse på, de nationale dagsordener.</p> <p>Vedr. PM5: FMU foreslår, at forskning indgår i pejlemærket: "Region Syddanmark spiller en aktiv rolle i forskning, innovation og udvikling".</p> <p>Vedr. PM6: FMU bemærker, at det vil være hensigtsmæssigt at nævne noget om tydelig kommunikation i understrategierne.</p>

Høringspart	Bemærkninger/ forslag til ændringer
	<p>Vedr. PM7: FMU foreslår at der sættes fokus på den visionære del af regionens drift. FMU foreslår følgende formulering: "Region Syddanmark drives med vægt på klare visioner, spilleregler og stabil og decentral drift".</p> <p>Vedr. PM8: FMU foreslår, at der tilføjes "attraktiv" i pejlemærket, således: "Region Syddanmark er en god og attraktiv arbejdsplads".</p>
- LMU Den Regionale Tandpleje	<p>Generelt:</p> <p>LMU i Den Regionale Tandpleje anerkender de 8 pejlemærker og det store arbejde, der er gået forud for udarbejdelsen af pejlemærkerne i ønsket om at sætte retning for fremtidige strategier og planer.</p> <p>Forslag til ændringer/justeringer:</p> <p>LMU i Den Regionale Tandpleje vurderer, at det med 8 pejlemærker kan give udfordringer at få gjort pejlemærkerne levende og relevante i det daglige arbejde.</p> <p>Vi mener derfor, det ville være hensigtsmæssigt at udarbejde ét overordnet pejlemærke, fordi vi finder det vigtigt, at pejlemærket kan leve i hverdagen og samtidig er let at huske.</p>
- Psykiatriens Fælles MED-udvalg (FMU) i Region Syddanmark	<p>Generelt:</p> <p>FMU finder det positivt, at pejlemærkerne kort og præcist sammenfatter essensen i regionens virke og sætter retning for arbejdet med fremtidige strategier og planer. Pejlemærket omhandlende "Region Syddanmark som en god arbejdsplads" finder udvalget er af afgørende betydning for behandlingen af patienterne, rekrutteringen af nye medarbejdere og for samarbejdet kollegaerne imellem. Samarbejde, retfærdighed, tillid og respekt er sammen med høj faglighed bærende elementer for at kunne løse kerneopgaven. FMU støtter endvidere op om intentionerne i pejlemærket "Region Syddanmark drives med vægt på klare spilleregler og stabil og decentral drift". Centrale krav og normer, der giver plads til decentrale tilpasninger kan medvirke til at fremme arbejdsglæden og giver samtidig bedre resultater for såvel patienten, medarbejderne og organisationen som helhed.</p> <p>Forslag til justeringer/øvrige bemærkninger:</p> <p>FMU imødeser, at pejlemærkerne efter vedtagelse i regionsrådet implementeres i organisationen og synliggøres gennem den daglige indsats og prioritering.</p>
Sygehus Sønderjylland	<p>Generelt:</p> <p>Det er glædeligt, at der er en bred enighed om, hvad pejlemærkerne skal favne samt at Sygehus Sønderjylland i oplægget kan genfinde størsteparten af de givne input. Ligeledes kan Sygehus Sønderjylland tilslutte sig de øvrige områder, som er inddraget i forhold til pejlemærkerne</p> <p>Forslag til justeringer/øvrige bemærkninger:</p> <p>Vedr. PM 2:</p>

Høringspart	Bemærkninger/ forslag til ændringer
	<p>Sygehus Sønderjylland har i det første bidrag lagt vægt på, at de kvalitetsmæssige udviklingstiltag bør være lokalt forankret hos det kliniske personale, som har den direkte kontakt med patienter og pårørende. Sygehus Sønderjylland savner i forslaget til pejlemærker en tydeliggørelse af, hvor stor betydning en lokal forankring har som en understregning af vigtigheden af, at personalet har fokus på området.</p> <p>Vedr. PM 4: Der står i forklaringen, at regionen ønsker at bruge den geografiske position til at sætte en dagsorden for det grænseoverskridende samarbejde. Sygehus Sønderjylland mener ikke, at dette ønske fremgår tydeligt nok af pejlemærkets ordlyd.</p> <p>Vedr. PM 8: Sygehus Sønderjylland har i det første bidrag lagt vægt på en tydelighed omkring, at Region Syddanmark vil favne hele familien, hvis man ønsker at flytte til regionen grundet en ansættelse hos Region Syddanmark. Denne tydelighed savnes i det fremsendte forslag.</p>
Dansk Sygeplejeråd	<p>Generelt: DSR Kreds Syddanmark mener, at de pejlemærker regionen har opstillet, er en god retningslinje for at fastholde den måde, der skal arbejdes på i Region Syddanmark.</p> <p>Vi anderkender, at der under udarbejdelsen har været en rigtig god proces, hvor der har været stor medarbejderinvolvering herunder drøftelser med organisationerne via ROS (Det Regionale Organisationssamarbejde).</p> <p>Det er positivt, at borgeren sættes i centrum. Og at det sammenhængende sundhedsvæsen bliver prioriteret.</p> <p>Forslag til justeringer: Da det er meningen, at pejlemærkerne skal være så overordnede, at de er fremtidssikrede mener vi, at afsnittet, der omhandler personalet, godt kan uddybes så der er et punkt omkring psykisk arbejdsmiljø og rekruttering af personale i fremtiden.</p>
Danske Bioanalytikere	<p>Generelt: Kvitterer for den proces, der er gået forud for skabelsen af de udsendte pejlemærker. Der er afholdt møde i det regionale organisationssamarbejde med Regionsdirektør Jane Kragelund som deltager, og der har derfor været skabt en god mulighed, til at komme med input.</p> <p>At skabe nogle gennemgående holdepunkter og signaler, når der udarbejdes retningslinjer er vigtigt for vores medarbejdere i en Region, hvor alle medarbejdere er hinandens forudsætninger i løsningen af kerneopgaven. Det er desuden glædeligt at der stadig fokuseres på den decentrale tilgang til styring og det værdibaserede ledelsesparadigme.</p> <p>Forslag til justeringer/øvrige bemærkninger: Et opmærksomhedspunkt i det decentrale styringsparadigme bør dog være at en regional intern konkurrence i</p>

Høringspart	Bemærkninger/ forslag til ændringer
	<p>opgaveløsningen i nogen tilfælde kan have konsekvenser for økonomi og effektivitet og bør adresseres. At drive Region Syddanmark i sammenhæng og med gensidige forpligtelser kræver til stadighed omstruktureringer og tilpasninger og dette bør foregå med medarbejdernes interesser, som en vigtig parameter. Samspil mellem familieliv og arbejdsliv kan udfordres og det er vigtigt at indtænke Regionens geografiske udfordring med lange afstande. Samtidig er det vigtigt at der, under hensyntagen til kvaliteten, skabes attraktive arbejdspladser i hele Regionen</p>
FOA afdelingerne i Region Syddanmark (Foreningen af Offentligt Ansatte)	<p>Forslag til justeringer/bemærkninger:</p> <p>Vedr. PM 1: Vi mener, at det er vigtigt, at der tilføjes, at frivilligt arbejde ikke overtager visiterede ydelser og eventuelle opgaver udføres i respekt for borgeren/patienten.</p> <p>Vedr. PM 2: Vi mener, at der skal tilføjes et nyt punkt. At sikre uddannede medarbejdere på alle niveauer og sikre en løbende kompetenceudvikling, samt sikre de nødvendige ressourcer til opgaverne.</p> <p>Vedr. PM 8: Vi mener overordnet, at personalepolitikken skal være ens uanset, hvilken arbejdsplads medarbejderne er på, så alle kan blive tilgodeset og respekteret for faglighed og få mulighed for kompetenceudvikling til gavn for borgere og patienter. Det vil også sikre et meget større engagement på arbejdspladserne.</p> <p>Vi mener også, at der bør tilføjes et ekstra punkt: Regionens arbejdspladser vil være lydighore overfor medarbejdernes ideer og initiativer, når der skal udvikles nye metoder. At der sættes fokus på social kapital og rummelighed på alle Regionens arbejdspladser.</p>
PLO Syddanmark	<p>Forslag til justeringer:</p> <p>På et overordnet plan bør det være et pejlemærke at få prioriteret, at alle borgere i regionen har adgang til samme kvalitet/sundhedstilbud - både i det nære og i det specialiserede sundhedsvæsen.</p> <p>Et konkret pejlemærke burde være, at alle borgere har adgang til en praktiserende læge i sit lokalområde.</p>
Lægeforeningen (Syddanmark)	<p>Generelt: Har gennemgået de fremsendte forslag til pejlemærker og må konstatere, at det er svært at være uenig i de mange positive udsagn.</p> <p>Hæfter sig særligt ved, at det nævnes, at Region Syddanmark</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prioriterer udvikling af det nære og sammenhængende sundhedsvæsen, og at dette vil ske i samarbejde med praksis • Prioriterer lighed i sundhed • Vil basere indsatsen på sundhedsområdet på nyeste viden og stræbe efter højeste faglige standard <p>Forslag til ændringer/justeringer, bemærkninger til implementering:</p>

Høringspart	Bemærkninger/ forslag til ændringer
	<p>Lægeforeningen savner en tilkendegivelse af:</p> <ul style="list-style-type: none"> - At vi også skal forsøge at klare os godt internationalt. Der er så vidt ses kun omtalt nationale mål og dagsordener - Hvorledes man vil sikre, at vi i videst mulig omfang kommer i mål med pejlemærkerne, f.eks. ved at afsætte de fornødne ressourcer, respekterende de faglige områders nødvendige input.
Kerteminde Kommune	<p>Generelt:</p> <p>Kerteminde Kommune vurderer, at pejlemærkerne, som det er hensigten, vil være en god overbygning på eksisterende visioner og strategier. Kerteminde Kommune finder det positivt, at kommunerne i regionen fremhæves, som en central samarbejdspartner i forhold til Region Syddanmarks drifts- og udviklingsindsats.</p> <p>Forslag til justeringer/bemærkninger til implementering:</p> <p>Vedr. PM 1: Kerteminde Kommune ser frem til, at regionen i højere grad inddrager kommunerne i vækst- og udviklings-indsatsen.</p> <p>Vedr. PM 3: Det er vigtigt, at indgåede aftaler overholdes og at incitamentsstrukturen er hensigtsmæssige. Her tænkes blandt andet på SAM:BO og aftalt opgaveoverdragelse. I samarbejdet region/kommune er det vigtigt at have fokus på finansiering, specielt i de forhold hvor der sker en glidning af opgaver fra regionen til kommunen. Vigtigt at der er en god dialog mellem region og kommune omkring udskrivelser, så genindlæggelser undgås.</p>
Kolding Kommune	<p>Generelt:</p> <p>Kolding Kommune finder at pejlemærkerne og den anvendelse, de tænkes at skulle have som en slags samlende paraply over alle Regionens politikker, samarbejder og indsatser, flugter fint med den tilgang og de prioriteringer, der er i Kolding Kommune. Pejlemærkerne understøtter deslige det nære, sammenhængende sundhedsvæsen. Dog opleves det som meget generelle pejlemærker med deraf fare for ikke grundlæggende at forpligte og skabe sammenhæng.</p> <p>Forslag til justeringer/ændringer:</p> <p>Vedr. PM 1: Under pejlemærket "Region Syddanmark er borgernes og patienternes region" forslår Kolding Kommune, at man sammen med inddragelse af borgere og patienter også nævner pårørende.</p> <p>Vedr. PM 6: Som det læses under første punkt ved pejlemærket "Region Syddanmarks enheder drives i sammenhæng og med gensidige forpligtigelser", sættes der lighedstegn mellem Region Syddanmarks enheder og sundhedsvæsenet. Da sundhedsvæsenet består af mange flere aktører end blot regionens enheder, mener vi at denne formulering ikke er dækkende.</p>
Middelfart Kommune	<p>Generelt:</p> <p>Middelfart Kommune anerkender Region Syddanmarks arbejde med Pejlemærker for regionens samlede virksomhed, herunder at pejlemærkerne skal bidrage til at skabe helhed i arbejdet både i forhold til udvikling og drift. Endvidere</p>

Høringspart	Bemærkninger/ forslag til ændringer
	<p>værdsættes pointeringen af, at kommunerne i regionen er en central samarbejdspartner</p> <p>Forslag til justeringer/øvrige bemærkninger:</p> <p>Pejlemærkerne fremstår meget brede og overordnede, hvilket gør det vanskeligt at måle effekter. En mere konkret udmøntning kunne for eksempel være at måle på antallet af utilsigtede hændelser i sektorovergangene og registrere udviklingen.</p> <p>PM 3: Middelfart Kommune finder det væsentligt, at forebyggelse og herunder tidlig indsats tydeliggøres under Pejlemærkerne som værende en prioriteret sammenhængende og tværgående indsats. Mental sundhed som indsatsområde er et godt eksempel herpå. Det igangværende tværgående samarbejde om <i>Strategien for forebyggelse og behandling af livsstilssygdomme for mennesker med en sindslidelse</i> er et godt eksempel på tværgående samarbejde mellem somatisk og psykiatrisk regi og den kommunale indsats. Det er et samarbejde, der på samme tid er værdifuldt og udfordrende.</p>
Nyborg Kommune	<p>Bemærkninger:</p> <p>Ser positivt på, at der i regionens pejlemærker er lagt vægt på at inddrage og imødekomme kommuner og andre samarbejdspartnere i forbindelse med regionens vækst- og udviklingsindsats. I forhold til det nære og sammenhængende sundhedsvæsen støtter kommunen op omkring regionens ønske om at skabe helhed og værdi i indsatsen overfor patienterne. I Nyborg Kommunes sundhedspolitik er et af de sundhedspolitiske mål, at borgerne skal opleve et godt og effektivt sammenhængende patientforløb på tværs af sektorerne. Flere og nye opgaver med karakter af opgaveglidning til kommunen, forudsætter en tilsvarende økonomisk kompensation.</p> <p>Nyborg Kommune værdsætter samtidig, at der i pejlemærkerne er indskrevet, at udviklingen af det nære og sammenhængende sundhedsvæsen sker i et samarbejde med praksis og kommuner, hvor der vises respekt for lokale forskelle og behov.</p> <p>Ser frem til, at der også i pejlemærkerne er indskrevet, at lighed i sundhed prioriteres, for at Region Syddanmark kan blive borgernes og patienternes region. Nyborg Kommune har desuden et ønske om, at frivillige foreninger indgår som en vigtig del af sundhedsarbejdet. Dette underbygges i regionens pejlemærker, hvor samarbejdet med de frivillige udvikles, imødekommes og prioriteres.</p> <p>Endelig ser kommunen frem til, at regionen i forhold til innovation og udvikling, lader lokale behov og lokal viden være drivkraft. Her lægges der op til, at anvende viden og ekspertise fra andre sektorer og regioner.</p>
Odense Kommune	<p>Generelt:</p> <p>Odense Kommune har ingen specifikke bemærkninger til pejlemærkerne. Pejlemærkerne synes relevante, og lægger vægt på samarbejdet med eksterne samarbejdspartnere. Det kan vi kun bifalde. Samtidig vil Odense Kommune gerne anerkende Region Syddanmark for at involvere kommunerne i en høringsproces.</p>

Høringspart	Bemærkninger/ forslag til ændringer
Svendborg Kommune	<p>Generelt:</p> <p>Svendborg Kommune er enig i, at pejlemærkerne for Region Syddanmark understøtter det nuværende og fremtidige centrale samarbejde, der er mellem regionen og kommunerne. Svendborg Kommune har et godt samarbejde med det lokale sygehus og vi er optaget af hvordan vi i fremtiden kan bidrage til, at omsætte Det nære sundhedsvæsen i praksis. Svendborg Kommuner finder det væsentligt, at der er fokus på at sikre udvikling i det sydfynske når der skal udvikles på områder indenfor det tværsektorielle innovationssamarbejde og velfærdsteknologiske løsninger. Kommunen har forventninger om, at der skabes et tæt sammenspil mellem Nyt OUH og lokale tiltag for at sikre lokal udvikling og forankring og derigennem skabe en helhed for borgerne.</p> <p>Svendborg Kommune finder processen med pejlemærker spændende og vi har et ønske om at indgå i et tæt samarbejde på området og bidrage til udvikling af det nære og sammenhængende sundhedsvæsen.</p> <p>Svendborg Kommune gør opmærksom på, at Region Syddanmark som led i samarbejdet opkræver betydelige beløb i form af udviklingsbidrag fra kommunerne og regionen derfor har en central rolle i forhold til vækst og udvikling.</p> <p>Forslag til justeringer:</p> <p>Svendborg Kommune foreslår, at der i pejlemærkerne indskrives, at regionen har fokus på at sikre balance og sammenhængskraft i hele regionen. Dette med særlig fokus op yderområder, hvor vækst og udvikling ikke kommer af sig selv.</p>
Sønderborg Kommune	<p>Generelt:</p> <p>Sønderborg Kommune bakker overordnet op om de nye pejlemærker og vurderer, at de danner en god overbygning for regionens eksisterende politikker, visioner og strategier. Sønderborg Kommune ser desuden positivt på, at det er en generel rammebetingelse for Region Syddanmarks drifts- og udviklingsindsats, at kommunerne i regionen er en central samarbejdspartner.</p> <p>Det gode liv og den rehabiliterende tilgang: Pejlemærkerne har en fin sammenhæng med det arbejde, som pågår i Sønderborg Kommune i forhold til Det gode liv og den rehabiliterende tilgang, der er grundlæggende for de overordnede strategier på social- og ældre området i Sønderborg Kommune.</p> <p>Sønderborg Kommune bifalder initiativer, som er med til at forbedre sygehusenes og sundhedsvæsenets evne til at rumme svage borgere, fx borgere med forskellige handicap.</p> <p>Fokus på borgernes sundhed: Sønderborg Kommune bakker op om, at indsatser skal baseres på den nyeste viden inden for sundheds-, udviklings-, miljø- og socialområdet, men anbefaler at inddrage viden på beskæftigelsesområdet for at sikre kvalitet i behandlingen. Sønderborg Kommune anerkender, at Region Syddanmark prioriterer udviklingen af det nære og sammenhængende sundhedsvæsen gennem samarbejde med almenpraksis og kommune med respekt for lokale forskelle og behov.</p> <p>Forslag til justeringer/øvrige bemærkninger:</p>

Høringspart	Bemærkninger/ forslag til ændringer
	<p>Vedr. PM 5: Ét af pejlemærkerne er, at Region Syddanmark spiller en aktiv rolle i innovation og udvikling. Sønderborg Kommune anbefaler, at regionen samarbejder med kommunerne for at sikre sammenhæng i patientforløb og optimal behandling for borgerne. Det begrundes med patienternes kortere indlæggelsestider, og at det nære sundhedsvæsen således spiller en større rolle i patienternes behandling.</p> <p>Erhvervsudvikling og innovation: Sønderborg Kommune støtter op om, at regionen ønsker at spille en aktiv rolle i innovation og udvikling på det erhvervmæssige område – og at lokale behov og viden skal være drivkraften bag. I den forbindelse vurderes det afgørende, at dette sker i tæt samarbejde med lokale parter, da det er lokalt, at der er viden om erhvervslivets styrker og behov. Indgangen til et fælles samarbejde, der kan skabe vækst og udvikling, bør derfor tage sit afsæt i en dialog med Sønderborg Kommune og Sønderborg Vækstråd.</p>
Tønder Kommune	<p>Generelt: Tønder Kommune anerkender og værdsætter, at Region Syddanmark har igangsat et arbejde og en proces omkring udarbejdelse af pejlemærker for regionens fremadrettede virke. Finder det ligeledes glædeligt, at Region Syddanmark sender høringen bredt ud til en række forskellige samarbejdspartnere, idet det er med til at underbygge den fælles ambition om et sammenhængende og sømløst sundhedsvæsen, med glidende overgange mellem sektorerne.</p> <p>Forslag til justeringer/øvrige bemærkninger: Vedr. PM 1: Fastholdelse af sundhedsydelser lokalt bidrager til at sikre borgernes sundhed, især borgere med kroniske sygdomme og ældre borgere, der kan have vanskelig ved at transportere sig længere væk til kontrol og behandling. Tønder Kommune finder det derfor helt centralt, at Region Syddanmark tænker lige adgang til sundhed i naturlig forlængelse af lighed i sundhed.</p> <p>Vedr. PM 3; Nye samarbejdsformer kan være med til at åbne op for og realisere ydelser, hvilket kan bidrage til at skabe synergieffekt på Tønder sygehus. Tønder Kommune betragter lokal forankring som en værdifuld investering i borgernes sundhed.</p> <p>Vedr. PM 4: Tønder Kommune ser et exceptionelt potentiale i at tænke grænsesamarbejde og uddannelse sammen. Et sådan samarbejde vil give studerende et stærkt fundament og jobprofil. Dette vil yderligere understøtte det grænseoverskridende samarbejde samt rekruttering af kvalificeret arbejdskraft til regionen. I forlængelse heraf anerkender Tønder Kommune den indsats, som regionen ønsker at igangsætte for ægtefæller. I Tønder Kommune er der allerede etableret Job til 2, som er et netværk, der hjælper med at skaffe job til kæreste eller ægtefælle til nye medarbejdere i Tønder kommune. Et samarbejde omkring en sådan indsats vil være givtigt for både Region Syddanmark og Tønder Kommune.</p>
Vejen Kommune	<p>Generelt: Anerkender det store arbejde, der ligger forud for formuleringen af pejlemærkerne og ser mange positive tilkendegivelser i forslaget. Der er tale om ambitiøse målsætninger og intentioner, som vil være gode overordnede retningslinjer.</p>

Høringspart	Bemærkninger/ forslag til ændringer
	<p>Forslag til justeringer/øvrige bemærkninger:</p> <p>I indledningen omtales det som en generel rammebetingelse, at kommunerne i regionen er en central samarbejdspartner. Vi kunne her ønske en mere positiv tilgang end at blive betragtet som en rammebetingelse.</p> <p>Vi anerkender ambitionen om, at driftsenhederne skal være selv bærende komplette enheder, men gør opmærksom på, at der også er behov for, at driftsenhederne på både sundhedsområdet og socialområdet bør indgå i fleksible løsninger i samarbejde med kommunerne, således at vi i videst muligt omfang kan imødekomme borgernes behov og bevare nærheden i flest mulige tilbud.</p> <p>Som formand for KKR i Region Syddanmark må jeg også bemærke, at KKR ikke er medtaget på listen over høringsparter. Jeg har en forventning om, at regionen i det fremtidige arbejde vil prioritere samarbejdet med KKR, ligesom jeg forventer, at implementeringen af den regionale vækst- og udviklingsstrategi bl.a. vil ske i regi af de aftaler, som indgås med de subregionale enheder.</p>
Ærø Kommune	<p>Generelt:</p> <p>Kommunalbestyrelsen udtrykker anerkendelse af arbejdet og de udpegede pejlemærker – og af ambitionen om, at disse holdepunkter skal medvirke til at skabe helhed i den fremtidige indsats, både drift og udvikling.</p> <p>Hæfter sig ved det fokus på lokal forankring, som omtales i relation til regionens rolle i tværsektorielle samarbejder.</p> <p>Forslag til ændringer/justeringer: vedr. PM 3: Afprøvninger af nye samarbejdsformer mellem region, praksis og kommune kan være vanskelige at gennemføre, når de involverer alle tre sektorer. På Ærø findes sygehus, sundhedshus og praktiserende læger samlet under samme tag. Det er unikt og gør afprøvning af nye tiltag på tværs af sektorerne hurtigere, enklere og mindre ressourcekrævende end andre steder.</p> <p>Aktuelt arbejder man med en del af projektet "Ærø. Den Digitale Ø" i samarbejde med OUH, med et delprojekt, der skal afprøve virtuelle telekonsultationer. Projektet omfatter alle tre sektorer. Udbredningspotentialet er enormt. Når den nye sygehusstruktur skal implementeres, vil mange tusinde mennesker hver dag skulle transportere sig langt for en ambulant konsultation, med mindre den kan erstattes af en virtuel telefonkonsultation hos egen læge, i borgerens eget eller i sundhedshus. Ærø Kommune opfordrer til, at man lader det være en del af pejlemærket, at udvikling af det nære og sammenhængende sundhedsvæsen blandt andet sker ved at udnævne Ærø til et laboratorium for afprøvning af nye samarbejdsformer.</p>
SIND	<p>Generelt: Regionsbestyrelsen har gennemgået de nye pejlemærker for Region Syddanmark med stor interesse og glæde.</p> <p>Vigtige prioriteter: Lighed i sundhed er et vigtigt punkt og ligeledes udvikling af det nære og sammenhængende sundhedsvæsen. Højeste faglige standard med synlighed af det sociale område skal ligeledes fremhæves.</p>

Høringspart	Bemærkninger/ forslag til ændringer
	<p>Det allervigtigste: Region Syddanmark er en god arbejdsplads, Ordentlighed i det vi gør og siger Vækst i fagligheden Plads til fornyelse og begejstring Er dette pejlemærke ikke i spil, bliver det svært at få de øvrige pejlemærker ført ud i livet.</p>
Regionsældrerådet i Syddanmark	<p>Generelt:</p> <p>Der er lagt et godt forarbejde i " Forslag til pejlemærker." Forslaget rummer i sig mange muligheder og idéer til udvikling af Region Syddanmark.</p> <p>I overskriften bliver det betonet, at man ønsker at omtale Regionen som "Borgernes og patienternes region", det betragter vi som særdeles positivt.</p> <p>Forslag til justeringer/øvrige bemærkninger:</p> <p>Regionsældrerådet fokuserer især på den ældre medicinske patient og i den forbindelse ind- og udskrivninger, inddragelse af patient og pårørende samt telemedicinske behandlingsformer og hurtige genoptræningsforløb. Det har igennem mange år vist sig, at især sektor-overgange har givet ældre patienter mange problemer.</p> <p>At stille imod det gode, ukomplicerede og sammenhængende patientforløb vil være et af de vigtigste pejlemærker for os.</p> <p>Centralisering bør absolut ikke stå alene som mål; og det er væsentligt, at centralisering ikke sker på bekostning af de lokale samfund!</p>
Patientinddragelsesudvalget	<p>Generelt:</p> <p>Ingen kommentarer til Plejemærkerne. Generelt er de positive og meget vedkommende.</p> <p>Forslag til justeringer:</p> <p>Vedr. PM 1: Patientinddragelsesudvalget foretrækker en mere forpligtende formulering frem for "prioritere" fx "arbejder for at". Særligt i afsnittet "Region Syddanmark er borgernes og patienternes region", anden bullet "arbejde for, at alle befolkningsgrupper opnår fuld lighed i sundhed".</p> <p>Selve implementeringen af pejlemærkerne bliver væsentlig, og giver Patientinddragelsesudvalget grund til bekymring:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvordan skal processen igangsættes? - Hos hvem og hvor forankres processen overordnet? - Hvem bliver inddraget og på hvilket niveau? - Hvordan inddrages Patientinddragelsesudvalget i implementeringen? - Hvordan evalueres processerne, når Pejlemærkerne synes, at være implementeret i Region Syddanmark?
Ældresagen	<p>Generelt:</p>

Høringspart	Bemærkninger/ forslag til ændringer
	<p>Takker for invitation til at komme med kommentarer til Pejlemærker i Region Syddanmark. Bemærker, at pejlemærkerne er ment som holdepunkter og finder, at det særligt er selve implementeringen af pejlemærkerne, der bliver vigtig. Forstår, at der med pejlemærkerne lægges op til dialog med og inddragelse af patienter, borgere og frivillige. Ældre Sagen positive over for dette og indgår gerne i kommende dialog og udvikling.</p>